

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27CoP/40/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816208528
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Záhumenská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3816208528.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: N., o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 28.februára 2017, č. k. 14P/35/2016 - 270, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. o určení výživného na maloletého N. T. O., nar. XX.XX.XXXX, m e n í t a k, že otec je povinný platiť výživné na maloletého za obdobie od 03.10.2016 do 31.12.2016 vo výške 125 eur mesačne a od 01.01.2017 vo výške 150 eur mesačne, ktoré je povinný poukazovať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky maloletého.

Vo výroku III. o určení výživného na maloletého R. X., nar. XX.XX.XXXX, m e n í t a k, že otec je povinný platiť výživné na maloletého za obdobie od 03.10.2016 do 31.12.2016 vo výške 85 eur mesačne a od 01.01.2017 vo výške 120 eur mesačne, ktoré je povinný poukazovať vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, k rukám matky maloletého.

Vo výroku IV. o zameškanom výživnom rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku I. schválil dohodu rodičov, ktorou boli maloletí N. zverení do osobnej starostlivosti matky. Vo výroku II. súd prvej inštancie uložil otcovi povinnosť platiť výživné na maloletého N. za obdobie od 03.10.2016 do 31.12.2016 vo výške 125 Eur mesačne a počnúc dňom 01.01.2017 vo výške 200 Eur mesačne. Výrokom III. uložil otcovi povinnosť platiť výživné na maloletého R. X. za obdobie od 03.10.2016 do 31.12.2016 vo výške 85 Eur mesačne počnúc dňom 01.01.2017 vo výške 160 Eur mesačne, ktoré je povinný poukazovať matke vopred, vždy do 15. dňa predchádzajúceho kalendárneho mesiaca. Výrokom IV. povolil otcovi zaplatiť zameškané výživné za obdobie od 03.10.2016 do 28.02.2017 vo výške 502 Eur na maloletého N. T. a vo výške 369,50 Eur na maloletého R. v mesačných splátkach po 63,63 Eur na maloletého N. T. a po 46,17 Eur na maloletého R. s tým, že prvá splátka je splatná k 15.dňu v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku a ďalšie splátky spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania dlhu, pričom neuhradením čo aj jednej splátky sa stane splatným celý dlh. Výrokom V. konštatoval, že súčasťou rozsudku je dohoda rodičov o styku podľa ktorej je otec oprávnený stretávať sa s maloletými N. T. O. a R. X. každý páry týždeň v roku od štvrtka od 15,00 hod. do nedele do 19,00 hod., kedy otec odovzdá maloletých matke v mieste jej bydliska, každý nepáry týždeň v roku od stredy od 15,00 hod. do piatka ráno, keď otec zabezpečí dopravu maloletých do školských zariadení, ktoré navštevujú, každý rok počas letných prázdnin nepretržite od 01.07. od 9,00 hod. do 15.07. do 19,00 hod., od 01.08. od 9,00 hod. do 15.08. do 19,00 hod., každý rok počas vianočných sviatkov od 26.12 od 10,00 hod. do 28.12 do 10,00 hod. s tým, že na začiatku styku odovzdá matka maloletých otcovi v mieste jeho bydliska a na konci styku odovzdá

otec maloletých matke v mieste jej bydliska. Každý rok počas letných prázdnin nepretržite od 15.07. od 19,00 hod. do 01.08. do 9,00 hod. a každý rok v čase od 15.08. od 19,00 hod. do 31.08. a v čase od 24.12. od 10,00 hod. do 26.12. do 10,00 hod. strávia maloletí s matkou. Úprava styku počas letných prázdnin a počas vianočných sviatkov má prednosť pred úpravou počas zvyšku roka. Matka je povinná styk otcovi s maloletými umožniť, maloletých na styk riadne pripraviť a v prípade, že zdravotný stav maloletých neumožní ich styk s otcom, je povinná to otcovi vopred včas oznámiť. Výrokom VI. rozsudku súd prvej inštancie zamietol návrh matky vo zvyšnej časti a výrokom VII. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 36 ods. 1, § 24 ods. 4, § 25 ods. 2, § 26, § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 4, ods. 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 tretia veta, § 78 ods. 1, ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine. Rozhodol na základe výsledkov vykonaného dokazovania, z ktorého mal za preukázané, že rodičia maloletých detí N. neuzatvorili manželstvo. Otec dobrovoľne uznal otcovstvo k maloletým. Rodičia maloletých zároveň nikdy netvorili spoločnú domácnosť. V súčasnosti má matka maloletých priateľa. Otec má už dlhšiu dobu vzťah s Ing. J. L., s ktorou má aj maloletú dcéru K. L., narodenú XX.X.XXXX. Maloletý N. T. je žiakom 5. ročníka Základnej školy na ulici T. A. v Y., navštevuje športovú triedu so zameraním na basketbal. Je zdravý. Mesačné náklady na maloletého N. T. (bez započítania výdavkov na športové vybavenie a na sústredenia) súd prvej inštancie vyčíslil v sume 235,84 eur mesačne. Uviedol, že maloletý R. navštevuje materskú školu na L. ulici v Y., jeho nevyhnutné mesačné náklady vyčíslil v sume 202,68 eur (bez započítania nepravidelných a mimoriadnych nákladov súvisiacich s jeho zdravotným stavom, v ktorej súvislosti uviedol, že maloletý sa narodil s vrodenou srdcovou chybou, podstúpil tri operácie srdca, pravidelne užíva lieky a je potrebné 2 - 3x ročne chodiť na kontroly do P.. U maloletého je zároveň lekárom indikované riziko možného vývoja celiakie). Matka spolu s maloletými bývala do mesiaca december 2016 v byte v Y., ktorý vlastní otcova priateľka Ing. J. L.. Otec maloletých hradil náklady spojené s bytom v sumách 150 - 180 EUR mesačne. Do mesiaca marec 2016 otec zároveň prispieval matke na maloletých sumou 150,-EUR mesačne. V súčasnosti býva matka maloletých v štvorizbovom byte v Y., ktorý kúpila do svojho výlučného vlastníctva za cenu 94.000,-EUR. Na kúpu bytu použila aj prostriedky hypotekárneho úveru, ktorý jej bol poskytnutý v sume 84.600,- EUR. O náklady na byt sa matka delí so svojím priateľom. Matka pracuje ako čašníčka/krupierka v spoločnosti T.-R., spol. s r.o. s priemerným čistým mesačným príjmom 480,- EUR. Je diabetička a poberá čiastočný invalidný dôchodok v sume 172,-EUR mesačne. Má nárok na peňažný príspevok na kompenzáciu - diétu v sume 18,39 EUR mesačne. Poberá aj prídavok na dve deti spolu v sume 47,04 EUR mesačne. Od 23.8.2016 do 14.12.2016 bola zamestnaná v spoločnosti T., s.r.o., O., s priemerným čistým mesačným príjmom 550,-EUR. Pracovný pomer ukončila dohodou, podľa vlastného vyjadrenia preto, že uvedenú prácu nestíhala. Súd prvej inštancie konštatoval, že z dôkazov vykonaných k výške príjmu otca maloletých presná výška jeho príjmu jednoznačne nevyplývala. Otec maloletých vo svojom návrhu uviedol, že je samostatne zárobkovo činná osoba a jeho čistý mesačný príjem podľa jeho aktuálneho daňového priznania je cca 400,-EUR. K návrhu pripojil vtedy aktuálne daňové priznanie za rok 2015, z ktorého však v skutočnosti vyplýva, že čistý príjem otca bol v roku 2015 v sume 2.255,14 EUR, t.j. v priemere 187,93 EUR mesačne. Na prvom pojednávaní vo veci dňa 18.10.2016 otec zase uviedol, že výške jeho mesačného príjmu je 400 až 500 EUR. Otcovi maloletých bol na základe zmluvy zo dňa 18.4.2016 poskytnutý hypotekárny úver v sume 67.442,40 EUR, ktorý otec spláca v splátkach po 366,76 EUR mesačne. Počet splátok je 240,-EUR. Peniaze boli poukázané na účet otcovej priateľky, ktorým má oprávnenie disponovať aj otec maloletých. Časť poskytnutého úveru použil otec na svoje výdavky. Momentálne ešte disponuje sumou 40.000,- EUR, ktorá z úveru ešte nebola použitá. Podľa jeho vyjadrenia, túto sumu chce použiť na rekonštrukciu poschodia domu, v ktorom býva so svojou priateľkou. Súd prvej inštancie považoval za vhodné poukázať na skutočnosť, že otec k žiadosti o úver zo dňa 1.4.2016 pripojil daňové priznanie zo dňa 23.3.2016 k dani z príjmov za rok 2015, kde deklaroval príjmy 10.445,-EUR, výdavky 2.844,86 EUR, základ dane 3.796,81 EUR, na základe čoho mu vznikla daňová povinnosť v sume 721,39 EUR. Už dňa 24.3.2016 však bolo vyhotovené opravné daňové priznanie, podľa ktorého boli príjmy otca za rok 2015 už len vo výške 5.100,-EUR, výdavky 2.844,86, základ dane 2.255,14 EUR, na základe čoho otcovi daňová povinnosť nevznikla. Súd na dokreslenie situácie poukazuje tiež na to, že otec v žiadosti o úver adresovanej banke uviedol, že má 0 vyživovaných osôb, pričom z dokazovania nepochybne vyplynulo, že otec má tri maloleté deti. Keďže príjem otca maloletých jednoznačne preukázaný nebol, súd pri skúmaní schopností a možností otca na účely výživného vychádzal z iných skutočností, ktoré boli dokazovaním preukázané, resp. medzi účastníkmi nesporné. Mal za preukázané, že otec maloletých platil matke do mesiaca marec 2016 sumu 150,EUR mesačne na výživu maloletých a zároveň do mesiaca december 2016 uhradil všetky náklady za byt, ktorý patrí jeho priateľke a v ktorom matka s oboma maloletými bývala. Výška týchto úhrad bola najmenej 150,-EUR mesačne, pričom otec na pojednávaní uviedol, že platil úhrady

za tento byt v sumách 160 - až 180 EUR mesačne. Podľa názoru súdu z uvedeného vyplýva, že otec maloletých bol do mesiaca marec 2016 schopný prispievať matke maloletých najmenej sumou 330,-EUR mesačne (150,-EUR +180,-EUR). Otec si v apríli 2016 síce zobral hypotekárny úver, avšak skutočnosť, že prestal prispievať maloletým 150,-EUR neodôvodňuje povinnosťou platiť splátky úveru ale tým, že platil matke byt. Súd prvej inštancie zároveň konštatoval, že splátka úveru v sume 366,76 EUR mesačne, ktorú otec platil nemôže mať v zmysle § 62 ods. 5 Zákona o rodine prednosť pred platbami výživného. Otec ako svoje ďalšie výdavky uviedol už len sumu 50 až 100 EUR mesačne na ošatenie a stravu. Jeho priateľka tiež uviedla, že otec hradí náklady na vykurovanie ich domu, sumu týchto výdavkov však neuviedla. Súd pri hodnotení možností a schopností otca ďalej vychádzal zo zásady potenciality príjmov, vyjadrenej v ustanovení § 75 ods. 1 druhej vety Zákona o rodine. Z dokazovania vyplynulo, že otec maloletých, okrem toho, že je držiteľom živnostenského oprávnenia, vykonáva zároveň aj funkciu konateľa v spoločnosti Z+Z, s.r.o., IČO: XX XXX XXX, so sídlom v Y., F. R. XX. Z tejto činnosti podľa vlastného vyjadrenia nepoberá žiaden príjem. Jediným jeho pôžitkom v tejto súvislosti je používanie telefónu, ktorého náklady znáša táto spoločnosť. Pre spoločnosť Z+Z, s.r.o. vykonáva otec podľa svojho vyjadrenia „akúsi manažérsku činnosť“, z čoho profituje ako živnostník a jeho činnosť osoby samostatne zárobkovo činnej, je v jeho obchodných aktivitách napojená na spoločnosť Z+Z, s.r.o.. Otec maloletých na pojednávaní bližšie nekonkretizoval uvedené obchodné prepojenie, ani skutočnosť aký pozitívny vplyv na jeho živnostenské podnikanie by mala mať spoločnosť Z+Z, s.r.o. a preto sa mal uspokojiť s tým, že si zo spoločnosti nebude nárokovať príjem za funkciu konateľa. Podľa názoru súdu sa otec vzdáva príjmu v spoločnosti Z+Z, s.r.o. bez dôležitého dôvodu. Súd prvej inštancie poukázal zároveň na to, že napríklad I. Q., ktorý v spoločnosti Z+Z, s.r.o. pracuje „na živnosť“, poberá odmenu 240,- EUR mesačne. Konštatoval, že otec má okrem oboch maloletých vyživovaciu povinnosť aj k mal. K. L., ktorú má so svojou priateľkou, ktorú skutočnosť zohľadnil. Za primerané považoval súd prvej inštancie výživné vo výške 200 eur na maloletého N. T. a 160 eur na maloletého R.. Zohľadnil aj skutočnosť, že otec minimálne do mesiaca marec platil matke 330 eur, a to aj s tým, že existovala aj jeho vyživovacia povinnosť k maloletej K. a mal v zásade rovnakú príjmovú situáciu ako v súčasnosti. Na splátky hypotekárneho úveru neprihliadal z dôvodu, že výživné má prednosť pred týmto výdavkom. Súd prvej inštancie určil otcovi povinnosť platiť výživné s účinnosťou od 3.10.2016, t.j. od podania návrhu matky. Matka sa domáhala určenia výživného už od 1.3.2016, no súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 77 ods. 1 tretia veta Zákona o rodine, na základe ktorých by bolo možné výživné priznať aj za obdobie predchádzajúce podaniu návrhu matky. Poukázal na to, že v letnom období roku 2016 mal otec maloletých dlhšie obdobie u seba a z uvedeného dôvodu im poskytoval aj osobnú starostlivosť. Výživné vo výške 200 eur, resp. 160 eur určil od 01.01.2017. Považoval za potrebné zohľadniť, že otec maloletých v období mesiacov október až december 2016 platil náklady za byt, v ktorom matka s maloletými bývala. Preto za obdobie od 3.10.2016 do 31.12.2016 určil výživné len v sumách 125,- EUR mesačne na maloletého N. T. v 85,- EUR mesačne na mal. R.. Výživné vypočítal tak, že od súčtu aktuálnej sumy výživného 360,-EUR odrátal predpokladané priemerné úhrady otca 150,-EUR a zvyšnú sumu výživného 210,-EUR primerane rozdelil medzi maloletých. Zameškané výživné vyčíslil s ohľadom na sumy, ktoré otec maloletých zaplatil za mesiace január - februára 2016. Návrh matky vo zvyšnej časti, ktorá prevyšovala určené výživné súd prvej inštancie zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, a to výrokom II., III., IV. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec maloletých detí, v ktorom namietal nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci. Súdu prvej inštancie vytýkal, že na základe vykonaných dôkazov, dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam pri ustálení jeho zárobkových možností, z ktorých vychádzal, ako aj nesprávnom ustálení opodstatnených výdavkov matky a skutočných nákladov na maloleté deti. Uviedol, že nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie vidí v následnom nesprávnom právnom posúdení veci, pri samotnom určení vyživovacej povinnosti. Vyslovil názor, že výška jeho príjmu je nepochybná, nakoľko ako SZČO predložil svoje daňové priznanie za rozhodné obdobie, z ktorého je zrejmé, že jeho čistý mesačný príjem je cca 400 Eur, čoho nepriamym dôkazom je pomerne vysoký úver, ktorý čerpal, pričom podotkol, že keby jeho finančná situácia bola lepšia, určite by úver nečerpal a takto sa zbytočne nezaťažoval pomerne vysokými úrokmi z poskytnutého úveru. Uviedol, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil jeho zárobkové možnosti, keď vychádzal zo zásady potenciality príjmov hodnotiac, že ako konateľ spoločnosti Z+Z, s.r.o. nepoberá žiaden príjem, poukazujúc na výhodnosť pôsobenia ako konateľa v označenej spoločnosti, nakoľko ako podnikateľ s obchodným menom N. Z+Z je obchodne na túto spoločnosť napojený a týmto spôsobom si zabezpečuje vlastné zákazky, s následným príjmom. Vyslovil názor, že súd prvej inštancie mal zohľadniť skutočnosť, že sa matka maloletých detí vzdala

možnosti vyššieho príjmu, keď z vlastnej iniciatívy rozviazala pracovný pomer so spoločnosťou T., s.r.o., O., kde podľa predložených dokladov, mohla dosahovať podstatne vyšší príjem. Z pohľadu majetkových pomerov detí poukázal na skutočnosť, že matka je vlastníkom nového motorového vozidla v hodnote 30.000 Eur, štvorizbového bytu za kúpnu cenu vo výške 94.000 Eur. Súdu prvej inštancie vytýkal, že nesprávne posúdil výšku výdavkov na stravu a hygienické potreby maloletých. Uviedol, že deti takmer polovicu dní z každého mesiaca, trávili a budú tráviť v jeho domácnosti, čím sa výdavky matke na stravu primerane znižujú. Pokiaľ ide o oblečenie na maloleté deti, otec uviedol názor, že výška týchto nákladov, z ktorých súd prvej inštancie vychádzal, nezodpovedá skutočnosti, nakoľko oblečenie a obuv deťom zakupoval a zakupuje aj on podľa potreby, vrátane športového oblečenia pre maloletého N.. Za primerané považoval výživné na mal. N. vo výške 135 Eur a na mal. R. vo výške 100 Eur s tým, že je dôležité zohľadniť skutočnosť, že deti sú ešte pomerne malé a ich potreby a tým aj náklady na ich uspokojenie sa budú neustále zvyšovať. Do budúcnosti je teda reálny predpoklad navyšovania vyživovacej povinnosti. Navrhol, aby odvolací súd určil vyživovaciu povinnosť v primeranej výške, korešpondujúcej jednak jeho reálnym príjmom, ako aj jeho nevyhnutným nákladom a opodstatneným výdavkom na maloleté deti.

3. Opatrovník maloletých detí v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že vyživovaciu povinnosť určenú napadnutým rozsudkom považuje za primeranú veku a odôvodneným potrebám maloletých detí.

4. Matka v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhla potvrdenie napadnutého rozsudku. Rozsudok súdu prvej inštancie považovala za správny s tým, že suma bežného ako i zameškaného výživného pre obe maloleté deti určená napadnutým rozsudkom zodpovedá ich odôvodneným potrebám a zároveň korešponduje so schopnosťami a možnosťami otca detí. Podľa názoru matky súd prvej inštancie správne vychádzal zo zásady potenciality príjmu podľa § 75 ods. 1 druhej vety Zákona o rodine a správne poukázal aj na skutočnosti, ktoré svedčia o účelovom prispôsobovaní daňových priznaní otcom a tvrdeniach s nezrovnalosťami ohľadne jeho čistých príjmov. Uviedla, že životná úroveň otca detí je neporovnateľne vyššia ako jej životná úroveň. Poukazovala na to, že otca vidáva jazdiť na viacerých drahých autách, je vždy moderne oblečený, používa drahý mobilný telefón. Mala za to, že pri celkových príjmoch otca detí vo výške 5 100 Eur a nákladoch 2 844,86 Eur podľa daňového priznania za rok 2015 je zrejme, že tento ekonomický model otca detí je nevýhodný a dlhodobo stratový a toto podnikanie vykazuje známky podnikania len „na oko“ a že otec detí jednoznačne musí mať aj iný zdroj uspokojovania svojich potrieb a nákladov. Jeho celkový čistý príjem za rok 2015 na úrovni cca 190 Eur je výrazne aj pod úrovňou čistého príjmu, ktorý by dosahoval ako zamestnanec poberajúci len minimálnu mzdu (keby bol zamestnaný na pracovnú zmluvu). Považuje za zarážajúce, že v spoločnosti Z+Z, s.r.o. otec detí údajne nemá žiadny príjem, ďalšia osoba, ktorá tam pracuje ako spoločník (I.) dostáva mesačne odmenu 240 Eur a ďalšie dve osoby pracujúce ako skladníci na dohodu dostávajú 100 Eur mesačne, pričom predmetná spoločnosť dlhodobo ako partner sponzoruje prievádzsky basketbal. Poukázala na to, že už v čase vzniku úverového zaťaženia otca, t. j. v roku 2015 a neskôr v roku 2016 (refinancovanie úveru) otcovi detí muselo byť zrejme, že má vyživovaciu povinnosť na svoje dve maloleté deti. Úver nemusel čerpať, nakoľko podľa jeho tvrdení išlo o úver, ktorý sa mal použiť na dokončenie rodinného domu, ktorý je vo výlučnom vlastníctve jeho družky. Záverom požiadala odvolací súd, aby zväžil možnosť priznania jej náhrady trov konania.

5. Otec vo svojom písomnom vyjadrení k vyjadreniu matky uviedol, že daňové priznanie za rok 2014 a 2015 vypracoval sám a po zistení jeho nedostatkov, bolo toto upravené za odbornej pomoci ekonómky, ktorá daňové priznanie opravila. Ďalej uviedol, že matka detí sa účelovo snažila túto skutočnosť podsúvať ako jeho zámer, s cieľom navodiť predstavu, že takto sa chce vyhýbať svojim povinnostiam. Prehlásil, že záujem jeho detí bol preňho vždy na prvom mieste a takýmto spôsobom by ich určite neukracoval. Považoval za účelové tiež vyjadrenie matky detí ohľadne sponzoringu basketbalu v Y. spoločnosťou Z+Z s.r.o., ktorá rozhodne na túto činnosť peniaze neposkytovala, ale z nutnosti si zakupovala reklamu, aby mala šancu obstáť v konkurenčnom boji. Navrhoval, aby odvolací súd, berúc do úvahy všetky skutočnosti v širšom pohľade, určil vyživovaciu povinnosť v primeranej výške, korešpondujúcej jednak s jeho reálnym príjmom, ako aj jeho nevyhnutným nákladom a opodstatneným výdavkom na maloleté deti, berúc do úvahy tiež rozsah jeho starostlivosti o deti, v čase výkonu styku.

6. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 v spojení s § 219

ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) a dospel k záveru, že odvolanie otca je čiastočne dôvodné, rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti podľa § 388 CSP zmeniť.

7. Predmetom odvolacieho konania bol výrok II. o určení výživného na maloletého N., výrok III. o určení výživného na maloletého R. X., nar. XX.XX.XXXX a výrok IV. o zameškanom výživnom. Odvolaním otca dieťaťa neboli napadnuté výroky I., V., VI., VII., preto v týchto výrokoch je rozsudok súdu prvej inštancie právoplatný a týmto rozhodnutím nedotknutý (§ 367 ods. 2 CSP).

8. Plnenie vyživovacej povinnosti k deťom je zákonná povinnosť rodičov, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

9. Uspokojovanie základných potrieb dieťaťa, ale aj iných potrieb nevyhnutných pre jeho telesný a duševný rozvoj si vyžaduje náklady, ktoré má predovšetkým pokryť výživné od rodičov. Výživné má byť také, aby z neho mohli byť uhrádzané potreby dieťaťa súvisiace s jeho zdravotným stavom, výchovou, záujmami a vzdelávaním. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Miera uspokojovania potrieb dieťaťa je limitovaná schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi jeho rodičov.

10. V danom prípade okresný súd rozhodoval o určení výživného na maloleté deti, pričom postupoval podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Podľa tohto ustanovenia súd pri určení výživného prihliadne na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

11. Pri rozhodovaní o výživnom súd vychádza zo zásad pre určenie výživného stanovených v § 62 Zákona o rodine. Predovšetkým platí, že povinnosť vyživovať dieťa patrí medzi základné povinnosti rodičov. Pri určení jej rozsahu sa vychádza zo schopností, možností a majetkových pomerov každého rodiča a prihliada sa aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má pritom prednosť pred inými výdavkami rodiča a súd neberie do úvahy pri skúmaní možností a schopností, ako aj majetkových pomerov povinného rodiča výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Schopnosti a možnosti rodičov súd hodnotí podľa všetkých relevantných hľadísk, ktorými sú najmä vek, zdravotný stav, dosiahnutá kvalifikácia, možnosti ich uplatnenia sa na trhu práce a podobne. Vychádza sa zo zásady možnosti dosiahnutia príjmu a nie iba z faktického stavu. Majetkové pomery rodičov sa zohľadňujú a posudzujú teda nielen podľa vykazovaného príjmu, ale aj podľa toho, aké sú možnosti a schopnosti dosiahnuť taký príjem, aby bolo možné odôvodnené potreby detí uspokojovať. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine).

13. Majetkové pomery rodiča treba zohľadňovať a posudzovať nielen podľa vykazovaného príjmu, ktorý býva niekedy neúplný alebo skreslený, a to predovšetkým v prípade rodiča, ktorý vykonáva podnikateľskú činnosť, ale aj podľa celkovej hodnoty nadobudnutého majetku, nehnuteľnosti, pohľadávok, ktorého prejavom môže byť i nákladný spôsob života, prípadne môže súd upozorniť aj na ďalšie nedoložené príjmy.

14. Pokiaľ súd prvej inštancie v danej veci okrem vykazovaného príjmu otca, ktorý je samostatne zárobkovo činnou osobou podľa daňového priznania vychádzal aj z iných skutočností, ktoré mal v konaní preukázané, resp. ktoré neboli sporné a na ktoré náležite poukázal v odôvodnení svojho rozhodnutia, postupoval správne. Nemožno ponechať bez povšimnutia ani tú skutočnosť, že otec ako konateľ spoločnosti má nárok na zisk spoločnosti. Aj keď otec uvádzal, že jediným jeho pôžitkom je používanie telefónu, ktorého náklady znáša spoločnosť, ani odvolací súd jeho tvrdeniam neuveril, a to s poukazom na „odmenu“, ktorú v spoločnosti poberá I., ako aj s poukazom na to, že nie je zrejmé, akým spôsobom otec hradí svoje výdavky, ktoré nepochybne prevyšujú jeho vykazovaný príjem (otec napr. uviedol, že deťom zakupuje potrebné oblečenie, športové potreby a pod. na čo podľa jeho odhadu vynaloží približne 700 eur...). Je však nesporné, že otec má okrem maloletého N. a maloletého R. aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej K. L., nar. XX.XX.XXXX, ktorej potreby nepochybne nemožno obmedziť len na

výdavky v sume 18 eur mesačne na gymnastiku a 32,20 eur mesačne na obеды v škole, ako to uviedol súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia. Aj vyživovacia povinnosť k maloletej K. predstavuje výdavky na strane otca, ktoré majú rovnakú mieru priority ako výdavky na maloletého N. T. a maloletého R.. Rovnako nemožno ponechať bez povšimnutia dobu, ktorú maloleté deti na základe rozhodnutia súdu o úprave styku trávajú u otca a počas ktorej je otec povinný hradiť všetky potreby maloletých detí. Nie je sporné, že otec má záujem podieľať sa na výchove a starostlivosti o deti. Matka nepoprela skutočnosť, že otec maloletým deťom zakupuje oblečenie, športové potreby, staršiemu synovi zakúpil bicykel. Potrebné je preto prihliadnuť na skutočnosť, že otec si vyživovaciu povinnosť plní i vecnými plneniami a prispieva na potreby detí v čase ich pobytu u otca.

15. V danom prípade na rozdiel od súdu prvej inštancie bol odvolací súd toho názoru, že výživné primerané zisteným osobným, zárobkovým a majetkovým pomerom otca, ale aj potrebám maloletých, aj s prihliadnutím k ich súčasnému zdravotnému stavu, je od 01.01.2017 na maloletého N. T. vo výške 150 eur a na maloletého R. vo výške 120 eur mesačne.

16. Z týchto dôvodov krajský súd s poukazom na § 388 CSP o výške výživného pre maloleté deti zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

17. Rozhodnutie o výživnom nie je rozhodnutím nemenným. Priznané výživné možno v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmeniť v prípade, ak sa menia pomery. Citované zákonné ustanovenie vychádza z predpokladu, že výživné sa vždy určuje podľa stavu, ktorý existuje v čase, keď súd rozhoduje o výživnom. Plynutím času však môže nastať zmena pomerov ako na strane maloletých detí, a to v dôsledku pribúdajúceho veku, nárastom ich odôvodnených potrieb, nákladov na štúdium, tak aj na strane rodičov, a to zvýšením alebo znížením ich príjmu, prípadne pribudnutím alebo odbudnutím ich vyživovacích povinností.

18. Rozhodnutie súdu prvej inštancie o zameškanom výživnom odvolací súd zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok súdu prvej inštancie zmenený, mohol vzniknúť nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od účinnosti zmenenej výšky vyživovacej povinnosti, ktorého výšku a podmienky zročnosti opätovne prešetrí súd prvej inštancie v ďalšom konaní. Na zistenie správnej výšky nedoplatku je potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré presahuje možnosti dokazovania na odvolacom súde. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude zistiť, v akej výške otec výživné na maloleté deti platil, následne určí prípadnú výšku dlhu na zročnom výživnom s účinnosťou zvýšenia výživného do rozhodnutia súdu a určí aj spôsob jeho zaplatenia, resp. vysloví, že nedoplatok na zročnom výživnom nevznikol.

19. Rozhodnutie bolo senátom Krajského súdu v Trenčíne prijaté jednohlasne.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, príkazom pohľadávky z účtu v banke, príkazom iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnuteľných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.